

**WETENSCHAPPELIJK COMITE
VAN HET FEDERAAL AGENTSCHAP
VOOR DE VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN**

ADVIES 07-2012

Betreft: Koninklijk besluit betreffende het in de handel brengen en het gebruiken van meststoffen, bodemverbeterende middelen en teeltsubstraten (dossier SciCom 2012/06).

Advies goedgekeurd door het Wetenschappelijk Comité op 16 maart 2012.

Samenvatting

Het Wetenschappelijk Comité heeft het ontwerp van koninklijk besluit betreffende het in de handel brengen en het gebruiken van meststoffen, bodemverbeterende middelen en teeltsubstraten geëvalueerd, brengt een gunstig advies uit en maakt enkele aanbevelingen.

Summary

Advice 07-2012 of the Scientific Committee of the FASFC on the royal decree concerning the marketing and use of fertilizers, soil conditioners and growing media

The Scientific Committee has assessed the project of royal decree on the marketing and use of fertilizers, soil conditioners and growing media, gives a favourable advice and makes some recommendations.

Sleutelwoorden

Koninklijk besluit – in de handel brengen – gebruiken – meststoffen – bodemverbeterende middelen – teeltsubstraten

1. Referentietermen

1.1. Doel

Er wordt aan het Wetenschappelijk Comité gevraagd om het ontwerp van koninklijk besluit betreffende het in de handel brengen en het gebruiken van meststoffen, bodemverbeterende middelen en teeltsubstraten, te evalueren.

1.2. Wettelijke context

Koninklijk besluit van 7 januari 1998 betreffende het in de handel brengen en het gebruiken van meststoffen, bodemverbeterende middelen en teeltsubstraten.

Koninklijk besluit van 14 februari 2006 betreffende het in de handel brengen en het gebruiken van meststoffen, bodemverbeterende middelen en teeltsubstraten.

Overwegende de besprekingen tijdens de plenaire zitting van 16 maart 2012,

geeft het wetenschappelijk comité het volgend advies :

2. Inleiding

Dit ontwerp van koninklijk besluit heeft als doel het koninklijk besluit van 7 januari 1998 betreffende het in de handel brengen en het gebruiken van meststoffen, bodemverbeterende middelen en teeltsubstraten, gewijzigd door de koninklijke besluiten van 18 mei 1998, 28 mei 2003, 15 juni 2004 en 16 januari 2006, evenals het artikel 2 van het ministerieel besluit van 14 februari 2006 betreffende het in de handel brengen en het gebruiken van meststoffen, bodemverbeterende middelen en teeltsubstraten op te heffen en te vervangen.

Het koninklijk besluit van 7 januari 1998 dient omwille van de volgende redenen vervangen te worden:

- Het huidig koninklijk besluit regelt het in de handel brengen van EG meststoffen, evenals de meststoffen uit België. Op 13 oktober 2003 is een Europese Verordening verschenen waarin het in de handel brengen van EG meststoffen wordt geregeld (Verordening (EG) nr. 2003/2003). Het in de handel brengen van EG meststoffen dient dus niet langer op nationaal vlak gereguleerd te worden.;
- Het huidig koninklijk besluit dient aangepast te worden aan de technische vooruitgang teneinde rekening te kunnen houden met de realiteit op het terrein en meer in het bijzonder om de controle opdrachten van het FAVV gemakkelijker te maken.;
- Bijlage I van het huidig koninklijk besluit (= lijst met in België toegelaten producten) dient aangepast te worden aan de technische vooruitgang. Sommige producten die niet langer op de markt zijn dienen uit deze bijlage geschrapt te worden. Nieuwe producten, die gedurende langere tijd middels een afwijking op de markt waren, dienen in de bijlage I opgenomen te worden.;
- Het huidig koninklijk besluit is niet meer afgestemd op de Europese regelgeving met betrekking tot de dierlijke bijproducten (Verordeningen (EG) nr. 1069/2009 en (EU) nr. 142/2011) en dient aangepast te worden.;
- Dit koninklijk besluit werd in de loop der jaren verschillende keren gewijzigd. De leesbaarheid van het besluit is moeilijk geworden door deze wijzigingen. De meest aangewezen procedure is het opheffen van het huidig koninklijk besluit en deze te vervangen door een nieuw koninklijk besluit.

Zoals hierboven vermeld is het de bedoeling de meeste wijzigingen in het koninklijk besluit aan te passen aan de Europese wetgeving en aan de technische vooruitgang en tevens de leesbaarheid ervan te verbeteren. Deze wijzigingen zijn dus eerder van administratieve aard.

Op 11 mei 2007 heeft het Wetenschappelijk Comité reeds een advies geformuleerd over een vorig ontwerp van koninklijk besluit dat tot doel had hetzelfde koninklijk besluit van 7 januari 1998 betreffende het in de handel brengen en het gebruiken van meststoffen, bodemverbeterende middelen en teeltsubstraten op te heffen en te vervangen (cf. Advies 13-2007). Dit ontwerp van koninklijk besluit is nooit in het Belgisch Staatsblad verschenen.

3. Advies

Ten opzichte van de door het Wetenschappelijk Comité in 2007 geëvalueerde versie werden de hiernavolgende belangrijkste wijzigingen aangebracht:

- De Minister, die de Volksgezondheid onder zijn bevoegdheid heeft, heeft voortaan de mogelijkheid om het in de handel brengen van een product van de bijlage I dat een risico voor de veiligheid of de gezondheid van mens, dier of plant of het leefmilieu zou inhouden, te verbieden of deze aan bijzondere voorwaarden te onderwerpen (Art. 6, §2).;
- Vanaf nu worden de voorwaarden om zuiveringsslib te gebruiken opgelegd in een nieuw artikel 10. Vroeger waren deze voorwaarden enkel opgenomen in hoofdstuk II met betrekking tot de etikettering van producten.;
- De oude vereiste van artikel 8, punt 10, met de verplichte vermelding "*Bevat dierlijke eiwitten. Vee mag niet op het land komen gedurende ten minste 21 dagen na het gebruik hiervan op het land.*" op de verpakking van alle meststoffen en bodemverbeterende middelen die producten van dierlijke oorsprong bevatten, uitgezonderd guano, wordt vanaf nu geschrapt. In de praktijk is deze vereiste nog steeds van kracht gezien ze opgelegd is bij de verordeningen (EG) nr. 1069/2009 en (EU) nr. 142/2011. Het huidig ontwerp van koninklijk besluit zou nochtans aan duidelijkheid inwinnen indien deze vereiste hier *in extenso* zou worden opgenomen in hoofdstuk I, deel III betreffende het gebruik van de producten en in hoofdstuk II betreffende de etikettering van producten. En dit op dezelfde manier waarop de vereisten betreffende het gebruik en etikettering van zuiveringsslib worden uiteengezet.;
- De volgende producten werden in bijlage I toegevoegd (= lijst met in België toegelaten producten): mengsels van organische stikstofmeststoffen, suspensies van organische stikstofmeststoffen, ammoniumsulfaatoplossing, gemalen eierschalen, slijpkalkslib, mengsels van organo-minerale verbeteraars en natriumselenaat.;
- Bijlage V preciseert voortaan de van toepassing zijnde regels die door de nationale overheid kunnen worden vastgelegd overeenkomstig de verordeningen (EG) nr. 1069/2009 en (EU) nr. 142/2011, met betrekking tot het in de handel brengen van producten die geheel of gedeeltelijk bestaan uit bijproducten van dierlijke oorsprong:
  - o Punt A omschrijft de producten, waarvan de inhoud van het maag-darmkanaal de enige grondstof van dierlijke oorsprong is waaraan men eventueel mest en/of niet-gemineralseerde guano heeft toegevoegd. Voor deze producten dient de wachtperiode van 21 dagen niet nageleefd te worden ingeval van beweiding, of oogst als groenvoer afkomstig van de weiden waarop deze producten zijn verspreid. De vermelding met betrekking tot deze wachtperiode dient dus niet op de verpakking van deze producten staan.;
  - o Punt B preciseert dat voor de producten die dierlijke bijproducten bevatten en verpakt zijn in bigbags waarvan het gewicht niet meer dan 1.000 kg bedraagt, de zin "*Organische meststoffen of bodemverbeteraars /landbouwhuisdieren niet laten grazen en gewassen niet als groenvoer gebruiken binnen 21 dagen na gebruik.*" niet op de verpakking dient vermeld te worden, noch op de container of op het voertuig tijdens het transport en stockering, op

voorwaarde dat in de plaats hiervan de zin "*Verboden te gebruiken op land waartoe landbouwhuisdieren toegang hebben.*" wordt vermeld.;

- Punt C vermeldt dat de Minister of de ambtenaar die hiertoe werd aangeduid, een voldoende minimumhoeveelheid van een stof kan toestaan om onder meststoffen of bodemverbeteraars op basis van vleesbeendermeel van categorie 2-materiaal of verwerkte dierlijke eiwitten te mengen. Er wordt bij deze formulering niet gespecificeerd wat dient verstaan onder "stof", evenals het doel van deze vereiste. Welnu, overeenkomstig de verordeningen (EG) nr. 1069/2009 en (EU) nr. 142/2011 "*bestaat de stof uit kalk, mest, urine, compost of gistingsresiduen van de omzetting van dierlijke bijproducten in biogas of andere stoffen, zoals minerale meststoffen, die niet gebruikt worden in diervoeders en die het mengsel volgens goede landbouwpraktijken voor vervoederingsdoeleinden uitsluiten*". Derhalve dient punt C in die zin aangepast te worden.

4. Besluit

Het Wetenschappelijk Comité brengt een gunstig advies uit over het huidig ontwerp van koninklijk besluit en formuleert een aantal aanbevelingen.

Voor het Wetenschappelijk Comité,
De Voorzitter,

Prof. Dr. Ir. André Huyghebaert

Brussel, 22/03/2012

Referenties

FAVV, 2007. Advies 13-2007 van het Wetenschappelijk Comité van 11 mei 2007. *Ontwerp van koninklijk besluit betreffende het in de handel brengen en het gebruik van meststoffen, bodemverbeterende middelen en teeltsubstraten, tot opheffing en vervanging van het koninklijk besluit van 7 januari 1998 betreffende de handel in meststoffen, bodemverbeterende middelen en teeltsubstraten (dossier SciCom 2007/18)*. Beschikbaar op: http://www.favv.be/wetenschappelijkcomite/adviezen/documents/2007-05-11_ADVIES132007_nl.pdf.

EU, 2003. Verordening (EG) nr. 2003/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003 inzake meststoffen. Beschikbaar op: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2003R2003:20110309:NL:PDF>.

EU, 2009. Verordening (EG) nr. 1069/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten en afgeleide producten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1774/2002 (verordening dierlijke bijproducten). Beschikbaar op: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2009R1069:20101109:NL:PDF>.

EU, 2011. Verordening (EU) nr. 142/2011 van de Commissie van 25 februari 2011 tot uitvoering van Verordening (EG) nr. 1069/2009 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten en afgeleide producten en tot uitvoering van Richtlijn 97/78/EG van de Raad wat betreft bepaalde monsters en producten die vrijgesteld zijn van veterinaire controles aan de grens krachtens die richtlijn. Beschikbaar op: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2011R0142:20110819:NL:PDF>.

Leden van het Wetenschappelijk Comité

Het Wetenschappelijk Comité is samengesteld uit de volgende leden :

D. Berkvens, C. Bragard, E. Daeseleire, P. Delahaut, K. Dewettinck, J. Dewulf, L. De Zutter, K. Dierick, L. Herman, A. Huyghebaert, H. Imberechts, G. Maghuin-Rogister, L. Pussemier, K. Raes*, C. Saegerman, B. Schiffers, M.-L. Scippo*, W. Stevens*, E. Thiry, T. van den Berg, M. Uyttendaele, C. Van Peteghem

*Uitgenodigde experts.

Dankbetuiging

Het Wetenschappelijk comité dankt de Stafdirectie voor de risico-evaluatie en de leden van de werkgroep voor de voorbereiding van het ontwerpadvies. De werkgroep was samengesteld uit :

Leden van het Wetenschappelijk comité
Externe experts

L. Pussemier (verslaggever), M.-L. Scippo
-

Juridisch kader van het advies

Wet van 4 februari 2000 houdende oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, inzonderheid artikel 8;

Koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen;

Huishoudelijk reglement, bedoeld in artikel 3 van het koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, goedgekeurd door de Minister op 9 juni 2011.

Disclaimer

Het Wetenschappelijk Comité behoudt zich, te allen tijde, het recht voor dit advies te wijzigen indien nieuwe informatie en gegevens ter beschikking komen na de publicatie van deze versie.